

[Hartvig Frisch.]

som har været gældende. De Forretningsordener, der vil blive udarbejdet, vil vel saa blive udarbejdet paa samme Grundlag som hidtil, hvad dette Spørgsmaal angaar.

Det ærede Medlem Hr. Krag stillede Spørgsmaal vedrørende Stk. 6 i Ændringsforslaget, der handler om de Ting, som bliver overhøret, om jeg saa maa sige, til Behandling i Den Forenede Rigsdag, hvor de, som der staar, „undergives to Behandlinger“. Det ærede Medlem rejste saa det Spørgsmaal: Kan der her nedsættes Udvalg? Jeg vil dertil svare, at det ligger fuldkommen i den høje Forsamlings egen Haand, om den, efter at den første Behandling har fundet Sted, vil nedsætte Udvalg; det afhænger af, om der kommer noget frem om, at Flertallet i den paagældende Forsamling ønsker det. At dette skulde kunne kaldes en diktatorisk Bestemmelse, kan jeg overhovedet ikke medgive det ærede Medlem. Det er klart, at Grundlaget for hele dette System er jo netop, at der ikke i Konflikt mellem de to Ting kan fremkomme saadanne Standsninger af Lovgivningsarbejdet, at dette ikke kan gaa videre. Det har været Ulykken med vor nuværende Forfatning; det er det, som skal rettes, og vi kan ikke finde noget diktatorisk i, at dette rettes ved, at saadanne Konflikter kan bringes for et Forum, hvor de afgøres. Jeg maa maaske sige følgende over for noget, det ærede Medlem sagde i Gaar Aftes: Det ærede Medlem sagde, at blandt det, han kaldte sine Tilbud til Regeringen, var der det, at Venstre var parat til at skabe en Ordning, hvorved Konflikt udelukkes. Det maa ogsaa være en Diktaturordning, for Konflikt kan ikke udelukkes, hvis den ikke kan afgøres, og den kan ikke tænkes afgjort, hvis der ikke er et Flertal, der afgør den. Jeg tror, at dette med Diktatur skulde det ærede Medlem have holdt sig tilbage fra at stikke ud. Det har intet med Diktatur at gøre. Det er jo en ganske klar Flertalsafgørelse angaaende en Konflikt, som maa have et Forum, hvor den kan afgøres.

Der var af saglige Bemærkninger ellers kun nogle Ord, som blev sagt vedrørende § 59 baade af det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel og af det ærede Medlem Hr. Krag. Det forekommer mig, at disse Bemærkninger vedrørende den hemmelige Afstemning kunde i og for sig være en Overvejelse værd, men det er ikke ved Grundloven og i Grundlovsudvalget, den Overvejelse skulde finde Sted; det Spørgsmaal er knyttet til Valgloven, og jeg skal her sige, at en saadan Bemærkning som den, her er fremkommet,

skal jeg være rede til at tage op til Overvejelse og se, hvor langt dette bunder, og hvilke Konsekvenser det vil have, hvorvidt det kan gennemføres.

Men at det egentlig vedrører Grundloven, kan jeg ikke se. Det er, maa jeg indrømme, det eneste, jeg rigtig har kunnet faa ud af de rent saglige Bemærkninger, der er gjort, og som kunde være af saadan Interesse, at jeg maa omtale dem. Men saa kommer jeg til et enkelt Spørgsmaal, der ogsaa tangerer det saglige, nemlig det, der er rejst af de ærede Medlemmer, jeg tror baade det ærede Medlem Hr. Krag, det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen og det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel, Tvivlen om, hvorvidt den helt nye Mekanisme kunde fungere, nemlig hemningsfrit, hvorvidt det ikke vilde blive meget mere besværligt at arbejde med den. Det er et Spørgsmaal, som selvfølgelig kan rejses. Jeg vil gerne sige som min Opfattelse, at paa eet Punkt vil den selvfølgelig medføre en Forskel, nemlig deri, at der vil kunne blive en Praksis med forskellige Rigsdagsmøder paa samme Dag, en Praksis med Formiddagsarbejde og Eftermiddagsarbejde og eventuelt Aftenarbejde eller paa anden Maade, end vi nu er vant til. Jeg har kendt og har overværet det engelske Parlaments Forhandlinger og set, hvordan de derovre har den ejendommelige Skik, at da de ikke har noget Finansudvalg, kan selve Underhuset konstituere sig som Finansudvalg, Committee of Ways and Means. Naar man har fulgt Forhandlingerne om et højpolitisk Emne, sker der pludselig midt under Forhandlingerne det, at Chairman'en forlader sin Stol, og Huset gaar i Komité. Saa sidder det maaske 1½ til 2—3 Timer som Komité og diskuterer et rent Finansspørgsmaal. Derefter kommer Chairman'en tilbage og indtager Stolen igen, og saa gaar det videre med den politiske Forhandling. Jeg nævner dette for at nævne et gammelt parlamentarisk Land, som med Hensyn til sin Praksis har paa et Punkt, vi slet ikke kender, udviklet en udmærket hurtigt virkende Praksis ved, at Huset konstituerer sig paa en anden Maade og gaar over til helt andre Forhandlinger. Jeg maa erkende, at jeg tror, at denne Vanskelighed, som her er peget paa, vil ikke blive stor; Livet vil ganske hurtigt og med Styrke gennemføre de Forandringer af Rigsdagsarbejdet, som vil være nødvendige. Men jeg vil sige: Hvordan, hvis Venstres Forslag tænkes gennemført, med Mindretalsbrøkerne? Hvordan vil det saa gaa med Rigsdagsarbejdet, med ustandselige Forsøg paa Sabotage, Forsøg fra Mindretallets Side paa at faa